

Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Datum: 21 juni 2017 Uw kenmerk: 739102-134408-MEVA E-mail: pm.engelfriet@gr.nl
Bijlagen: - Ons kenmerk: 819030-1149650/PE/pm/034-A Telefoon: 070 340 59 18

Onderwerp: aanbieding advies *Maat houden met medisch handelen*

Geachte minister,

U hebt de Gezondheidsraad gevraagd om te adviseren over medicalisering¹: het verschijnsel dat, als gevolg van de voortgaande ontwikkeling van de geneeskunde, de mogelijkheden van medische diagnostiek en behandeling zich steeds verder uitbreiden. Vaak heeft dit proces een gewenst resultaat: gezondheidswinst. Uitbreiding van medisch handelen kan echter ook ongewenste gevolgen hebben, bijvoorbeeld als er wel zorgkosten zijn, maar geen gezondheidswinst. Op zulke ongewenste medicalisering richt zich het advies dat wij u hierbij aanbieden.

Met behulp van casussen en aanvullend literatuuronderzoek heeft de commissie verscheidene mechanismen belicht die kunnen leiden tot ongewenste medicalisering. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor de interactie tussen (a) de (potentiële) patiënt, die hooggespannen verwachtingen heeft van de zorg, (b) de medische professional, die vanuit zijn taakopvatting sterk op handelen is gericht, en (c) de medische industrie, die streeft naar een maximale omzet van geneesmiddelen en apparatuur. Zij vormen een cirkel van belangen² die in elkaars verlengde liggen.

De commissie doet een aantal aanbevelingen om het proces van ongewenste medicalisering zo te beïnvloeden dat er meer maatvoering³ komt in diagnostiek en behandeling. De ontmoeting tussen arts en patiënt vormt hierbij een belangrijk aanknopingspunt; de commissie bepleit om binnen de tarievenstructuur ruimte te bieden aan meer consulttijd⁴, om zo shared decision making te bevorderen. De commissie bepleit daarnaast ondersteuning van perspectievolle nieuwe vormen van bekostiging en besturing van de gezondheidszorg waarin toegevoegde waarde⁵ centraal staat.

Ook uw initiatieven om zorg te dragen voor goede medische informatievoorziening via internet verdienen wat de commissie betreft krachtige ondersteuning. Verder verdient betere regulering van de toelating van medische apparatuur en diagnostische tests, al op de Europese agenda, snelle implementatie.

Aan de beroepsgroepen adviseert de commissie om in medische richtlijnen expliciet aandacht te besteden aan de risico's van ongewenste medicalisering.

Ten slotte kan het belang van onafhankelijk onderzoek naar de effectiviteit en veiligheid van medische interventies niet genoeg worden onderstreept.

Het advies is getoetst door beide Beraadsgroepen van de Gezondheidsraad.

Ik onderschrijf van harte de aanbevelingen van de commissie. Ik hoop dat u dit advies kunt gebruiken bij een verdere uitwerking van de Strategische Agenda.

Met vriendelijke groet,

prof. dr. W.A. van Gool,
voorzitter